افزایش ۱۵/۵ درصدی فوتی‌های ناشی از تصادفات خراسان رضوی

سید آریا حجازی مدیر کل پزشکی قانونی خراسان رضوی گفت: میزان فوتی‌های ناشی از تصادفات و حوادث ترافیکی در این استان در ۹ ماه امسال ۱۵/۵ درصد نسبت به مدت مشابه پارسال افزایش داشته است.

در گفت‌وگوی قدس با کاندیدای مجلس خبرگان رهبری در خراسان رضوی مطرح شد

نقش خبرگان در صیانت از جمهوریت و اسلامیت نظام

سیدمرتضی فاطمیان

فاطمه سهامی | اندیشه مردم‌سالاری دینی در قانون اساسی را راهگشای آینده سیاسی جهان می‌داند و معتقد است این تفکر و تأکید حضرت امام(ره) سبب جدایی ما از سلفی‌ها شده و می‌گوید: «این نظام سیاسی تشیع یک قانون مترقی است»، وقتی در برنامه تلویزیونی‌اش درباره سازوکار انتخابات خبرگان صحبت می‌کند هر شنونده‌ای را ترغیب می‌کند تا ببیند حرف‌های کمتر شنیده شده او چیست، انتخابات بهانه‌ای شد تا به سراغ حجت‌الاسلام سید علیرضا صدر حسینی برویم و درباره مردم‌سالاری دینی و الگوی نظام سیاسی تشیع بیشتر با او گفت‌وگو کنیم.

■ خبرگان چه نقشی در صیانت از جمهوریت و اسلامیت نظام دارند و چطور می‌توانند نقش خودشان را ایفا کنند؟

اسلامیت یکی از اصول نظام جمهوری اسلامی است و مهم‌ترین نقش را در این اصل بحث رهبری دارد، رهبر نظام اسلامی طبق قانون اساسی یک فقیه است و عالی‌ترین سطح و وظیفه‌اش مراقبت و نظارت است تا مسیر نظام از مسیر ارزش‌ها و احکام اسلامی خارج نشود چون وظیفه مهم حفظ اسلامیت نظام با رهبری است، خبرگان هم در انتخاب رهبر باید این را به عنوان یک ملاک اصلی برای خودشان قرار دهند و قانون هم همین را به خبرگان گفته است، پس وقتی که خبرگان رهبر را بر اساس قانون اساسی انتخاب و بر او نظارت می‌کنند رکن اسلامیت نظام را حفظ می‌کنند، اما در ارتباط با جمهوریت؛ گرچه در قانون اساسی مستقیماً اسمی از بحث جمهوریت در وظایف خبرگان نیامده ولی چون خودشان منتخب مردم هستند پس اصل جمهوریت در خبرگان رعایت شده، وقتی خبرگان رهبری را انتخاب می‌کنند در واقع رهبر هم منتخب مردم خواهد بود و انتخاب غیرمستقیمی است که دقیقاً می‌شود اجرای اصل جمهوریت در نظام اسلامی اما مسئله دیگری که در انتخاب رهبر می‌شود به آن پرداخت مسئله توانمندی رهبری است، رهبر باید توانایی انجام وظایفش را داشته باشد، این پرسش مطرح می‌شود که رهبر چه موقع این توانایی را دارد؟ وقتی که مقبولیت مردمی داشته باشد، رهبری که مقبولیت مردمی ندارد نمی‌تواند وظایف رهبری را ایفا کند پس خبرگان باید در انتخاب خودشان مقبولیت را به عنوان یک شرط در نظر بگیرند یعنی اگر بدانند رهبری که می‌خواهند انتخاب کنند همه شرایط را دارد ولی مردم به او اقبالی ندارند و نمی‌تواند در میان مردم جایگاه پیدا کند نباید انتخابش کنند پس این نکته مهمی در اصل جمهوریت است، جمهوریت یعنی متکی بودن رهبر به مردم، این در قانون اساسی تصریح نشده ولی به اعتبار اینکه باید رهبر توانایی عالی در ایفای نقش خودش داشته باشد و این توانایی جز با مقبولیت امکان ندارد حتماً باید خبرگان مقبولیت مردمی را هم در کنار شرایط دیگر نسبت به رهبری در نظر بگیرند.

■ شما در برنامه تلویزیونی خودتان به اصل ۱۰۸ قانون اساسی اشاره کرده بودید که در آن سازوکار انتخاب خبرگان در دوره اول از طریق شورای نگهبان دیده شده و برای دوره‌های بعد هم عنوان شده خود خبرگان باید در موردش تصمیم بگیرند، آیا می‌توانیم جایگزینی برای شورای نگهبان داشته باشیم؟

گویا خبرگان اولیه هم به این نتیجه رسیدند بهترین مرجع فقاهتی که می‌خواهد خبرگان را ارزیابی کند باز خود شورای نگهبان است، جالب است خبرگان تنها شورای نگهبان را کافی ندانستند یعنی گفتند سازوکار را شورای نگهبان بنویسد و به تأیید رهبر برسانند، این‌ها در واقع پیشنهاددهنده بودند و با تأیید امام(ره) سازوکار شکل گرفته است پس شورای نگهبان به عنوان یک نقطه ثقل در بحث انتخاب خبرگان در نظر خبرگان اولیه بوده اما اینکه الان چه باید کرد؟ به نظر من خبرگان باید بسنجند در این چند دوره‌ای که این انتخاب به شورای نگهبان سپرده شده عملکردش چطور بوده است و نتیجه را شفاف در اختیار مردم قرار دهند و با این ارزیابی بگویند این نقاط قوت و این نقاط ضعف را داشته است، با توجه به این ارزیابی دقیق علمی از عملکرد لازم نیست الزاماً مرجع دیگری تعیین کنند ولی خبرگان می‌توانند برای کار شورای نگهبان حدود و ثغور بگذارند، کلاً نسپارند به شورای نگهبان، خبرگان بنشینند کمیسیونی بگذارند، کار علمی انجام دهند و بگویند شورای نگهبان شما دقیقاً با این روش و با این ضوابط حق دارید ارزیابی کنید اگر این کار بشود آن‌ها می‌شوند مجری ضوابط تعیین شده و اعتراض‌ها حتماً کمتر خواهد شد، عرضم این است که الزام ندارد ما فوری برویم دنبال تغییر آن مرجع، اما اگر همین را با قوانین و ضوابطی کاملاً روشن کنیم مشکلات تا حد زیادی کاهش خواهد داشت.

■ شاید تنها حکومتی هستیم که در آن نظارت بر شخص اول حاکمیت به صورت مستمر انجام می‌شود، مفهوم نظارت مستمر بر رهبری که در نظام اسلامی مطرح می‌شود دقیقاً چیست؟

بنده چون در مجلس خبرگان نبودم اینکه در داخل کمیسیون‌ها چه گذشته خبر ندارم به خصوص که این‌ها ظاهراً منتشر نشده است اما خبرگان لازم است که بیاید سازوکار نظارت، محدوده نظارت، کیفیت و روش نظارت را تبیین کنند، محدوده نظارت خیلی مهم است حالا ما باید بدانیم خبرگان بر چه چیز رهبری می‌خواهند نظارت کنند؟ آیا می‌خواهند بر تصمیم‌های گرفته شده شخص رهبری یا بر تصمیم‌ها و اقدام‌هایی که دفتر رهبری انجام داده نظارت کنند؟ یا بر سازمان‌هایی که زیر نظر رهبری هستند از قوای مسلح تا نهادهای دیگر؟ ممکن است ده‌ها نظر در این زمینه وجود داشته باشد؛ باید خبرگان کمیسیون‌هایی بگذارند و از متفکران و نخبگان کشور نظرخواهی کنند چون کل اساس نظام و آینده کشور و مردم به این بستگی دارد و به نظرم خبرگان بعدی باید حتماً این کار را انجام دهند و سازوکار این نظارت و کیفیتش را به مردم بگویند؛ اما از نظر خود بنده نظارت یعنی پس از عمل، آیا پس از عمل خبرگان بیایند روی تک‌تک تصمیم‌های رهبری بررسی کنند و بگویند این خوب است این بد است؟ این امکان ندارد و نظام رهبری را مختل می‌کنند و منظور نظارت ریز و جزئی به خصوص در نهادهای ذیل رهبری نیست، پس منظور چیست؟ یک اینکه رهبری شرایطی دارد و هدف از نظارت این است که آیا شرایط رهبری کماکان همیشه باقی است؟ دو اینکه بر انجام وظایف رهبری نظارت می‌کنند. نسبت به اولی کار راحت‌تر است، شروطی مثل فقاهت و عدالت دارد و این‌ها را می‌شود در عملکردها و انتصابات بررسی کرد، اما نسبت به دومی که وظایف رهبری است، باید گفت رهبری حافظ مسیر کلی و جهت‌گیری کشور در دو مسیر است؛ یک مسیر اسلام و دو مسیر مصالح مردم، که رهبری باید دائم مراقبت کند تا کشور در این دو مسیر حرکت کند. حفاظت از اسلام و ارزش‌های اسلامی که می‌تواند عدالت، جلوگیری از فساد و جلوگیری از تبعیض و فقر باشد و این چیزها، اینکه رهبری توانسته کشور را در این مسیر هدایت کند و مصالح مردم در جهت‌گیری‌ها رعایت شود.

■ بر اساس نظر حضرت امام(ره) ولایت فقیه همان ولایت رسول اللّٰه(ص) است، این مسئله چگونه با مسائل دموکراتیک و انتخاب خبرگان جمع یا تکمیل می‌شود؟

نسبت به بحث اول مردم‌سالاری دینی، یکی از موفقیت‌های نظام اسلامی، قانون اساسی و نظام سیاسی است که ارائه کرد، در مقابل این نظریه، نظریه سلفی‌هاست که از نظام سیاسی آن‌ها داعش، القاعده و طالبان درآمده، آن‌ها می‌گویند همان خلافتی که زمان خلفا بود باید عیناً اجرا بکنید یعنی یک خلیفه در رأس و حرفش مطلق است و هر چه گفت همه مطیع هستند، ولی ما در نظام اسلامی‌مان واقعاً یک طراحی خیلی عمیقی بر اساس نظریه شیعه و امامت صورت گرفته و فقهای ما این را در قانون اساسی منعکس کردند؛ درست است ما یک منصب الهی داریم، حکومت منصب الهی است که اگر کسی در این منصب قرار گرفت دستورش دستور الهی خواهد بود و اگر انسان تبعیت کرد اجر می‌برد و مخالفت کرد دچار کیفر خواهد بود ولی کسی که در این منصب قرار می‌گیرد در زمانی که معصوم نیست توسط مردم انتخاب می‌شود، مردم هستند که با تشخیص خودشان یک فرد را انتخاب می‌کنند و در این منصب الهی قرار می‌دهند و می‌شود دموکراسی و مردم‌سالاری دینی، فرد منتخب هم در مقابل خداوند و هم در مقابل مردم پاسخگو است، در نظام‌های دیگر آن صاحب منصب فقط در مقابل مردم مسئول است. اما در بخش دوم رهبری در قانون اساسی وظایفش ۱۱ مورد است و ولایت مطلقه به این معناست که اگر در جایی دید برای حفظ ارزش‌های اسلامی و مصالح مردم باید اقدامی صورت بگیرد که برخلاف مثلاً نظر مجلس است، باید اقدام کند؛ یعنی حفاظت از مسیر درست انقلاب و کشور با رهبری است که نگذارد رئیس جمهور به طرف دیکتاتوری برود مثلاً رئیس جمهوری خواست دوره انتخاب خودش را از دو به سه تغییر دهد باید جلویش را بگیرد.

■ ارتباط خبرگان با مردم و جوانان چقدر مهم است و اشراف اعضای خبرگان به مسائل روز جامعه و تغییرات نسلی و نیازهای آینده ضرورتی دارد؟

خیلی مهم است، خبرگان به عنوان شخصیت‌های مورد اعتماد مردم و شخصیت‌هایی در رتبه بالای علمی و جایگاه مردمی به عنوان نماینده در یک جایگاهی قرار می‌گیرند به خصوص اینکه استانی هم انتخاب می‌شوند یعنی منبعث از محدوده خاصی از کشور هستند و مردم انتظار دارند کسی که به عنوان نماینده منطقه در عالی‌ترین سطح قرار می‌گیرد با آن‌ها ارتباط داشته باشد و فکر و برداشت آن‌ها را از نظام و جهت‌گیری‌های نظام بدست بیاورد، اگر این‌ها می‌خواهند قضاوت کنند که آیا رهبری در مسیر درست حرکت می‌کند یا نه حتماً باید با بدنه مردم ارتباط داشته باشند تا برداشت مردم را نسبت به جهت‌گیری‌ها و موفقیت‌ها و عدم موفقیت‌ها بدست بیاورند و به جمع‌بندی برسند، آن خبره‌ای که رفته در اتاقش نشسته یا در شهر دیگری مشغول به کار خودش است و از این مردم خبر ندارد چطور می‌خواهد جمع‌بندی مردم را نسبت به مسائل بدست بیاورد و در تصمیم‌های خودش دخالت بدهد بنابراین این ارتباط کاملاً لازم و ضروری است و اگر کسی این توانایی را ندارد نباید به این عرصه بیاید، اشراف بر مسائل کلی کشور هم باید داشته باشد تا بتواند به جمع‌بندی کلان برسد.

■ با توجه به حضور دائم شما از دهه ۷۰ در میان دانشجویان و دانشگاهیان و ارتباط با نسل‌های مختلف، تفاوت نسل الان در دانشگاه‌ها با دهه ۷۰ که اوج فعالیت جنبش دانشجویی هم محسوب می‌شود چیست؟ چالش‌های این نسل و راهکارهایی که بهتر است حاکمیت به آن‌ها توجه داشته باشد را چه می‌دانید؟

جوان ما الان یک دغدغه‌اش آینده خودش است، به لحاظ زندگی و جایگاه اجتماعی و شغل آینده؛ خب این دغدغه الان بیشتر است هم به دلیل شرایط اقتصادی هم به دلیل بالا رفتن انتظارات، ما از اول انقلاب هر چه جلو آمدیم انتظارات مردم بیشتر شده، در دهه ۶۰ مردم در زندگی و کارشان انتظاراتشان حداقلی بود به خاطر شرایط انقلاب و جنگ، پس اقناع آن‌ها آسان‌تر بود، احساس رضایت زودتر به دانشجو دست می‌داد اما امروز احساس رضایت به سختی بدست می‌آید یعنی تا شرایط مطلوبی نباشد احساس رضایت پیدا نمی‌کند و شرایط کشور ما هم الان اجازه نمی‌دهد که این دانش‌آموخته دانشگاه بتواند به راحتی نسبت به کار و آینده زندگی احساس رضایت داشته باشد بنابراین این خودش موجب یک نارضایتی اقتصادی و به تبع آن سیاسی می‌شود، مسئله دیگر مسئله احساس مسئولیت دانشجو در عرصه‌های سیاسی و اجتماعی کشور است که این هم در آن زمان بیشتر بود و تشکل‌ها بیشتر و فعال‌تر بودند و فضای دانشگاه به تعبیر حضرت آقا سیاسی‌تر بود و امروز این فضا کمتر شده است، از یک طرف این فضای سیاسی کم برای مسئولان دغدغه کمتری ایجاد می‌کند ولی با ارزش‌ها و اصول ما فاصله بیشتری دارد. به نظر من این تشکل‌های وابسته به انقلاب تلاششان به اندازه کافی نیست تا دانشجویی که فاصله گرفته را بیشتر جذب کنند یا شرایطی ایجاد کنند که او با این‌ها هم‌سخن شود. ما فضای سخن و گفت‌وگو و همفکری را در این صحنه‌ها میان دانشجوی انقلابی و متوسط نداریم، این فضای گفت‌وگو و گفتمانی کمتر شکل می‌گیرد این باید تقویت شود، دولتمردان ما باید سعی کنند این ارتباط بیشتر شود، روحانیت ما باید نسبت به این حساس‌تر شود و من فکر می‌کنم یک نقطه ضعف جدی ما این است که در همه اقشار هم‌سخنی و ارتباط کم است.

■ «زیارت» از آن قسم مسائلی است که نگاه‌های متعددی به آن می‌شود، گاه در حد مقصد گردشگری توسط عده‌ای تقلیل داده می‌شود و گاه نگاه خدمت از مبدأ تا مبدأ به زائر حضرت مطرح می‌شود و البته با نگاه ظرفیت فرهنگی در عرصه بین‌المللی برای همگرایی بیشتر اهل کتاب هم می‌توان آن را دید که هر نگاه مستلزم نیازها و ضرورت‌هایی چه از جنس زیرساخت و چه از جنس گفتمان فرهنگی و بسترسازی در این عرصه است، نگاه شما به حوزه زیارت چیست؟

واقعاً حضور مرقد شریف حضرت علی بن موسی الرضا(ع) به نظرم جزو اعجازهای الهی است و کرامت‌های الهی نسبت به مردم این منطقه است که تدبیر الهی بر این شد که یکی از ذریه پیامبر(ص) و امامان معصوم(ع) بیاید در اینجا و بشود مرکزیت نورافشانی و الهام‌بخش برای کل منطقه ما، خب این بزرگ‌ترین فرصت معنوی الهی و حتی سیاسی و اجتماعی برای مردم ایران است، از این فرصت باید استفاده کرد. ما اکنون شاید یک دهم آن را هم استفاده نمی‌کنیم، برای اینکه استفاده کنیم یک باید به لحاظ مادی و فیزیکی این توانایی را داشته باشد که هر کسی می‌آید اینجا با یک رضایت و آرامش خاطر سفر خودش را انجام دهد، من می‌خواهم از تهران به اینجا بیایم واقعاً وسیله پیدا نمی‌کنم، اتوبوس، قطار و هواپیما حتی برای یک نفر نیست، خب این واقعاً سیستم ناکارآمدی است، در این سیستم حمل و نقل مرکزی که باید بگوییم کانون ارتباط معنوی و انسانی است وقتی یک خانواده برای حضور پیدا کردن در اینجا این قدر مشکل دارد یعنی این مجموعه در مسائل اولیه‌اش مانده، پس باید حتماً تسهیلات حضور در همه بخش‌ها به نحو شایسته‌ای اتفاق بیفتد و این ضروری است و در این قضیه واقعاً هیچ عذری نداریم. دو به لحاظ فرهنگی و معنوی اینجا واقعاً کانون پمپاژ معنویت است، ما چقدر می‌توانیم کار انجام دهیم؟ باز در این قضیه به نظرم ما بسیار ضعیف هستیم، کسی که می‌آید اینجا می‌توانیم از ده‌ها مسیر او را تحت تأثیر معنوی، فکری و اعتقادی قرار بدهیم و در این فضایی که فرد باید بیاید با آمادگی تأثیرپذیری کامل، ما چقدر داریم تأثیر می‌گذاریم؟ به نظر من ضعیف است و در این قضیه بسیار باید کار کرد، حالا در مسیر معرفی آن اساس انقلاب و نظام اسلامی آن هم بخش سوم در این بخش‌ها زمینه کار زیادی است و باید توانمندترین اندیشه‌های کشور و بلکه امت بیایند و از فکرشان استفاده بشود ما چقدر از افکار و اندیشه‌ها استفاده می‌کنیم؟ البته نقش دولت در این قضیه خیلی مهم است که این وظایف را بپذیرد و بر عهده خودش ببیند.

■ پیش‌نیازهای حضور فعال و مؤثر خبرگان در حوزه مأموریت‌هایشان چیست؟

نخستین پیش‌نیاز این است که خود خبرگان بیایند آن سازوکارهای نظارتی و انجام وظایف را دقیق تبیین کنند و پیش‌نیاز دوم هم مربوط به خودش است که واقعاً کسی باشد که بتواند با توده مردم و نخبگان و همه ارتباط برقرار کند، افکار آن‌ها را بگیرد، بتواند منتقل کند و این امر مستلزم توانمندی‌هایی است که فرد باید داشته باشد.

■ شاخص‌هایی که مردم می‌بایست در انتخاب اعضای خبرگان رهبری مورد توجه قرار دهند، چیست؟

یک توانمندی علمی و دانشی، دو آگاهی و بصیرت نسبت به مسائل سیاسی و اجتماعی کشور، سه نشاط و آمادگی برای حضور فعال در عرصه کار و انجام وظایف محوله به خبرگان و چهار ارتباط مردمی نزدیک و فعال.

بهداشت

سازمان بهداشت جهانی ۶۰ میلیارد ریال تجهیزات آزمایشگاهی به بیمارستان سبزوار هدیه کرد

رئیس دانشگاه علوم پزشکی سبزوار گفت: سازمان بهداشت جهانی دو دستگاه پیشرفته آزمایشگاهی به ارزش ۶۰ میلیارد ریال به بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی حشمتیه سبزوار اهدا کرد.

به گزارش ایرنا، محمد سالاری به خبرنگاران اظهار کرد: این دستگاه‌ها شامل «سل کانتر فول دیف Mindray BC-۶۲۰۰» و «اتوآنالایزر بیوشیمی Mindray BS۴۳۰» است که از محل اعتبارات پروژه بین‌المللی ICERP-AF بانک جهانی تأمین اعتبار شده است.

وی افزود: ادوات مزبور با پیگیری مجموعه دانشگاه علوم پزشکی سبزوار و حوزه ریاست بیمارستان حشمتیه برای آزمایشگاه این مرکز تخصصی و فوق تخصصی درمانی خریداری و راه‌اندازی شده است.

جدول ۸۸۷۶

طراح جدول: محمدرضا علی‌زاده
zadehalireza@gmail.com

■ افقی

۱. بدلکار ایرانی با هنرنمایی در هشدار برای کبرا۱۱ که در بیروت دچار حادثه شد و فوت کرد - راهنمایی کردن ۲. سلوک - پرده چوبی متحرک - میوه نارس ۳. ثروتمند - عجولانه - ضروری ۴. عمل کنندگان - مادر ترکی - فراوان ۵. واحد بسیارکوچکی معادل یک میلیاردم -کلام صریح - لنگه در - مخفف کاه ۶. حرف تکراری - چیره‌دست - از موسیقیدانان بزرگ ایرانی عصر ساسانی ۷. از چاشنی‌های کباب و ترشی - بندری در بلغارستان - گوشه جسم ۸. شهری باستانی در ترکیه امروزی که اسب چوبی آن در تاریخ آمده‌است - راه‌بردن - به‌پاخاستن ۹. عضو پرواز - انبازی - از انواع ارز دیجیتال ۱۰. سوغاتی - توانایی - زبان گنجشک ۱۱. عدد ماه - جسم - واحد ورزش تنیس - گروه ۱۲. آشکارا - استان و دریاچه‌ای در ترکیه - شاهکار شکسپیر ۱۳. معنی و مفهوم - ناکام - برادر خودمانی ۱۴. سربه‌راه - بهانه‌بیجا - کشور تزارها ۱۵. سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان - دستگاه نگهداری نوزاد

■ عمودی:

۱. چهلمین روز شهادت امام حسین(ع) - حرارت بدن بیمار - اولین شهر شطرنجی ایران ۲. پسر گودرز در شاهنامه - اضطراب - درک و شعور ۳. سرخرگ - مروارید درشت - گوشت میوه‌جات ۴. ضمیر بی‌حضور - چراغ نفتی روشنایی قدما - بلندقامت ۵. تناوب در زراعت - میوه بهشتی - کشته راه‌خدا - نام ترکی ۶. از ظروف پخت‌وپز - دیوار بلند - فوری ۷. مغازه - اشعار عاشقانه - نظرات انتخاباتی ۸. انگل - سرشک دیده - واحد غیررسمی طول کشورمان ۹. واحد- نوعی پارچه برجسته مخملی بادوام - پرنده شناگر ۱۰. اولین اتومبیل را این خودروساز به ایران واردکرد - ضمیر دوم‌شخص مفرد عربی - شهری در لرستان ۱۱. عدد روستا - سیب ترکی - نیم‌سال تحصیلی - دروازه ۱۲. بازپرس - واحدی برای چادر - تعجب خانمانه ۱۳. بزرگ‌تر - روزنامه ارامنه ایران - شریک جرم ۱۴. شهر خروس جنگی - زن خانه‌دار - پخش‌زنده اینترنتی ۱۵. ابزار برداشت آب از چاه - سعی و تلاش - این منطقه کرمانشاه تا زمان اکتشاف نفت در آن اقامتگاه دائمی نبوده

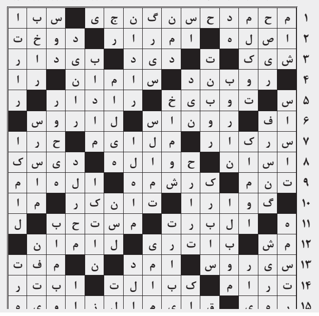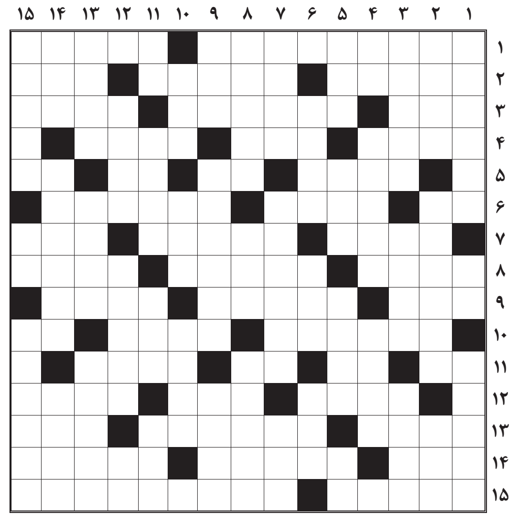حل جدول شماره قبل